

Προαγωγή ψυχικής
υγείας σε ευπαθείς
πληθυσμούς




Ιατρική Ηθική και Πολιτισμική Ευαισθησία:

Η πρόσληψη των Αρχών της Ιατρικής Ηθικής από
θρησκευόμενα Ισλαμοχριστιανικά κοινωνικά σύνολα.

Αρχιμανδρίτης Δρ. Φιλόθεος Μαρούδας,
Δρ. Ιωάννης Λαδάς





► Οι έννοιες του «γλωσσικού παιχνιδιού» που εισήγαγε στην φιλοσοφική γραμματεία ο Βιτγκενστάιν είναι σημαντικές για την πρόσληψη των Αρχών της Ιατρικής Ηθικής από τα θρησκευόμενα Ισλαμοχριστιανικά κοινωνικά σύνολα.

► Το νόημα των λέξεων μοιάζει με τον ρόλο που έχουν τα πιόνια στο σκάκι.

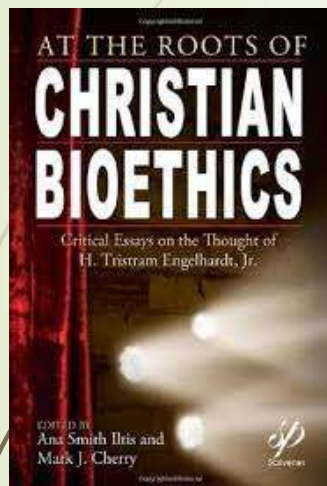


► Η λέξη «Πατέρας» με την οποία στην Ορθόδοξη Εκκλησία προσαγορεύουμε τον Θεό, έχει διαφορετικό νόημα στη βιολογία ή στον καθημερινό λόγο.

► Η ίδια λογική διέπει την χρήση των ηθικών όρων «αγαθό», «καλό», «σωστό», «πρέπει» και ούτω καθεξής.



Εργαστήριο
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ
Φιλοσοφίας

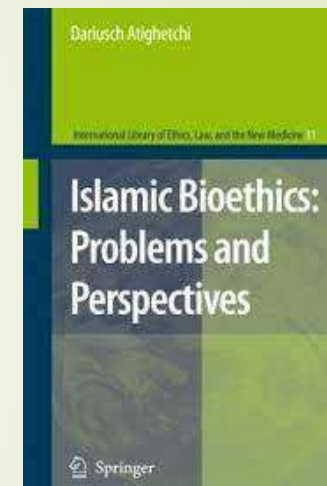


Έννοιες που επιβάλλεται να αποσαφινιστούν:

- 1. Χριστιανική Ιατρική Ηθική
- 2. Ισλαμική Ιατρική Ηθική

Η χριστιανική και η ισλαμική ηθική αποτελούν αίνιγμα.

Ανακύπτει το ερώτημα εάν μπορεί η ηθική να είναι σεκταριστική.





Εργαστήριο
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ
Φιλοσοφίας

- Ποιός πρέπει να είναι ο βίος κάθε χριστιανού και κάθε μουσουλμάνου
- Ποιά τα καθήκοντά του προς τον Θεό, τον πλησίον, τον εαυτό του
- Με ποιό τρόπο πρέπει να τα εκτελεί, ώστε να είναι Χριστιανός ή Μουσουλμάνος, όχι μόνο ονόματι, αλλά και πράγματι.

- Με αυτή την έννοια η χριστιανική ηθική είναι μία σεκταριστική ηθική, αφού απευθύνεται μόνο σε όσους ασπάζονται τον χριστιανισμό.

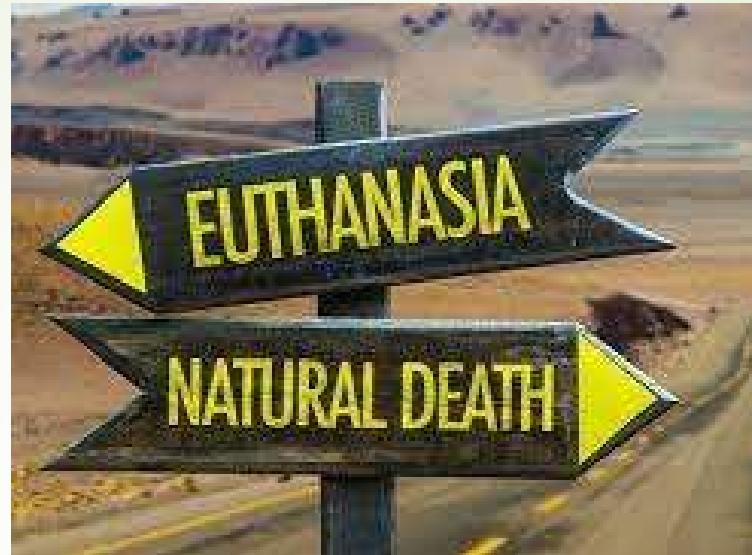
- Κατ' αντιστοιχεία και η ισλαμική ηθική είναι σεκταριστική, αφού απευθύνεται μόνο σε όσους ασπάζονται το Ισλάμ.



► Διαφορετικές θέσεις για την άμβλωση, την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, τη ευθανασία.

► Το γεγονός αυτό στά μάτια των κοσμικών ανθρώπων παρουσιάζει ένα διασπαστικό χαρακτήρα, ο οποίος προσβάλλει το οικουμενικό πνεύμα.

► Αν οι αξιώσεις της ισλαμικής και της χριστιανικής Ηθικής ήταν ίδιες με εκείνες της κοσμικής Ηθικής, οι πρώτες δεν θα είχαν λόγο ύπαρξης.





Εργαστήριο
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ
Φιλοσοφίας

- Ιατρική ηθική
- Κλάδος της φιλοσοφίας
- Χειρισμός ηθικών ζητημάτων από την άσκηση της Ιατρικής.

- Πιο αυστηρή έννοια
- Ηθική των επιστημών υγείας



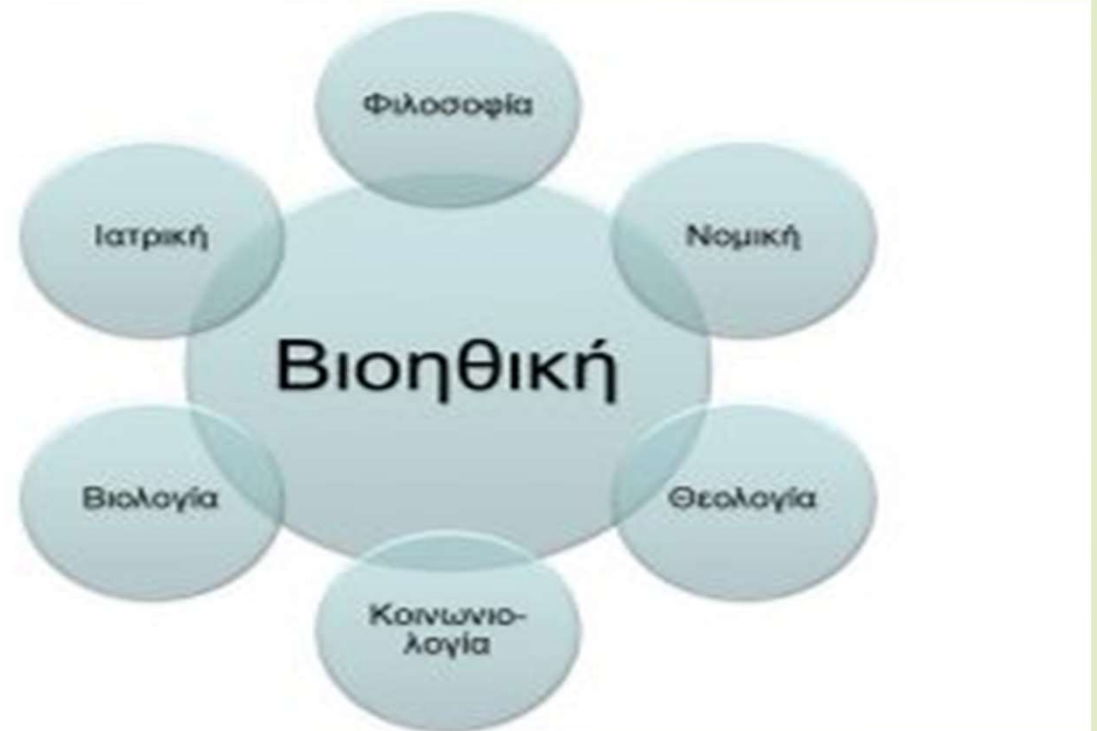


Εργαστήριο ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ Φιλοσοφίας

Η Βιοηθική

- ▶ Εκτεταμένο περιεχόμενο
- ▶ Ασχολείται με θέματα:
 - ▶ της ιατρικής και βιοτεχνολογικής έρευνας,
 - ▶ την οικονομική διάσταση της έρευνας και θεραπείας,
 - ▶ με την Ηθική του περιβάλλοντος και ζωής γενικότερα,
 - ▶ τις κοινωνικές και άλλες συνέπειες των εφαρμογών της Βιοϊατρικής και Βιοτεχνολογίας.

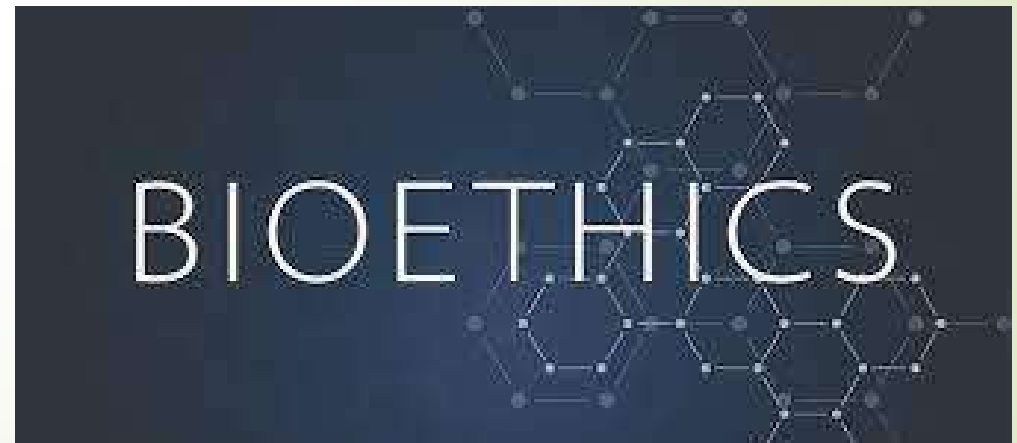
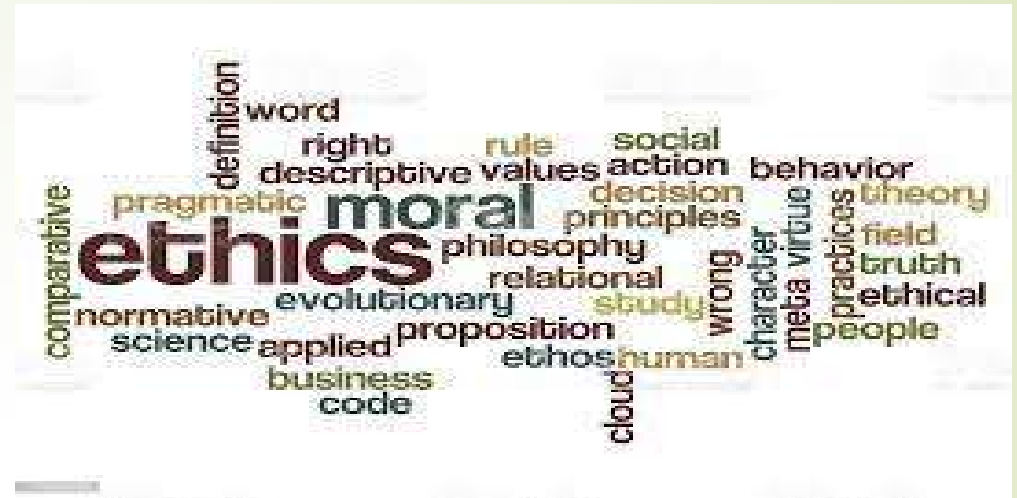
Η Ιατρική Ηθική αποτελεί μέρος της Βιοηθικής.



- Τι είναι η Βιοηθική;
- σύγχρονη (ηθική) επιστημονική κατεύθυνση στο πλαίσιο της καθιερωμένης Ηθικής.
- ιδιαίτερος κλάδος της ηθικής φιλοσοφίας



Εργαστήριο
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ
Φιλοσοφίας



- Εμπεριστατωμένος ορισμός της βιοηθικής
«μία δραστηριότητα και πρακτική που έρευνά και συζητεί τα προβλήματα και τα διλήμματα που αναφύονται από την πρόοδο της ιατρικής επιστήμης, της βιολογίας και της γενετικής μηχανικής και έχουν κυρίως να κάνουν με τις εφαρμογές της βιοτεχνολογίας στο γονότυπο του ανθρώπου και τις επιπτώσεις τους γενικότερα στον άνθρωπο από ήθική, θρησκευτική, κοινωνική, πολιτική και νομική σκοπιά ... και γενικώς με την ανθρώπινη ως «Ανθρώπινη» και όχι ως μετα-ανθρώπινη επιβίωση.

Καθηγήτρια Μ. Δραγώνα – Μονάχου (2002)





Εργαστήριο
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ
Φιλοσοφίας



- ▶ Η Βιοηθική εξυπηρετεί δύο στόχους:
- ▶ έναν θεωρητικό
- ▶ έναν πρακτικό.

▶ Με τη σημερινή της μορφή προέκυψε ως μέρος ενός κοσμικού συστήματος.



Εργαστήριο
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ
Φιλοσοφίας

Ο Τεξανός φιλόσοφος αναφέρει τρεις εξελίξεις, οι οποίες συνδέονται με την επιστημονική και την τεχνολογική καινοτομία και δημιούργησαν μία «πείνα» για συγκεκριμένες ιατρικό – ηθικές κατευθύνσεις:

1. στο δεύτερο μισό του 20ου αιώνα, η ιατρική για πρώτη φορά ήταν σε θέση να αναβάλλει σημαντικά το θάνατο και να απαλύνει τον πόνο.

2. στο δεύτερο μισό του 20ου αιώνα, η αναγκαιότητα υψηλών τεχνολογικών ιατρικών παρεμβάσεων προκάλεσε την αύξηση του Α.Ε.Π., το οποίο ήταν αφιερωμένο στη φροντίδα της υγείας.

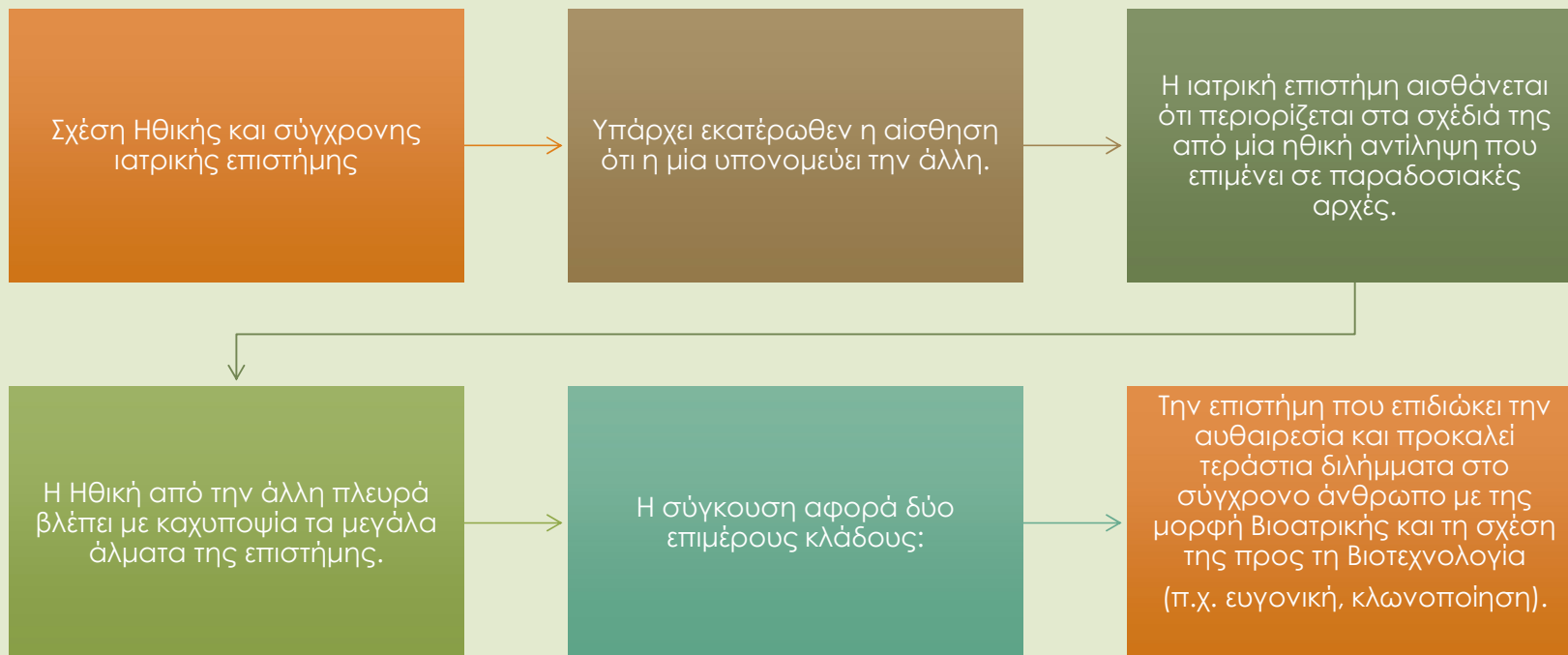
3. με τις ως άνω τεχνολογικές παρεμβάσεις τέθηκαν νέα ερωτήματα αναφορικά με τον ορισμό του θανάτου, τις κατάλληλες συνθήκες για την απόκτηση οργάνων για μεταμοσχεύσεις και τις κατάλληλες χρήσεις των γενετικών γνώσεων και της γενετικής μηχανικής.



Η Βιοηθική πρέπει να κρατά
αποστάσεις

1. Φιλοσοφία 2. τη Θεολογία 3. την
Πολιτική 4. την Νομική.

Η Βιοηθική δεν μπορεί να
αυτοπεριορίζεται.





Το πεδίο της σύγκρουσής τους είναι η ίδια ζωή.



Εργαστήριο
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ
Φιλοσοφίας

Οι τέσσερις θεμελιακές αρχές της Βιοηθικής είναι:



- Η αρχή της αυτονομίας.
- Η αρχή της μη προκλήσεως βλάβης και πόνου (ωφελιμότητας).
- Η αρχή της ευεργεσίας.
- Η αρχή της δικαιοσύνης και της ισότητας.

Οι 4 αρχές δεν έχουν ιεραρχική δομή.



Εργαστήριο
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ
Φιλοσοφίας



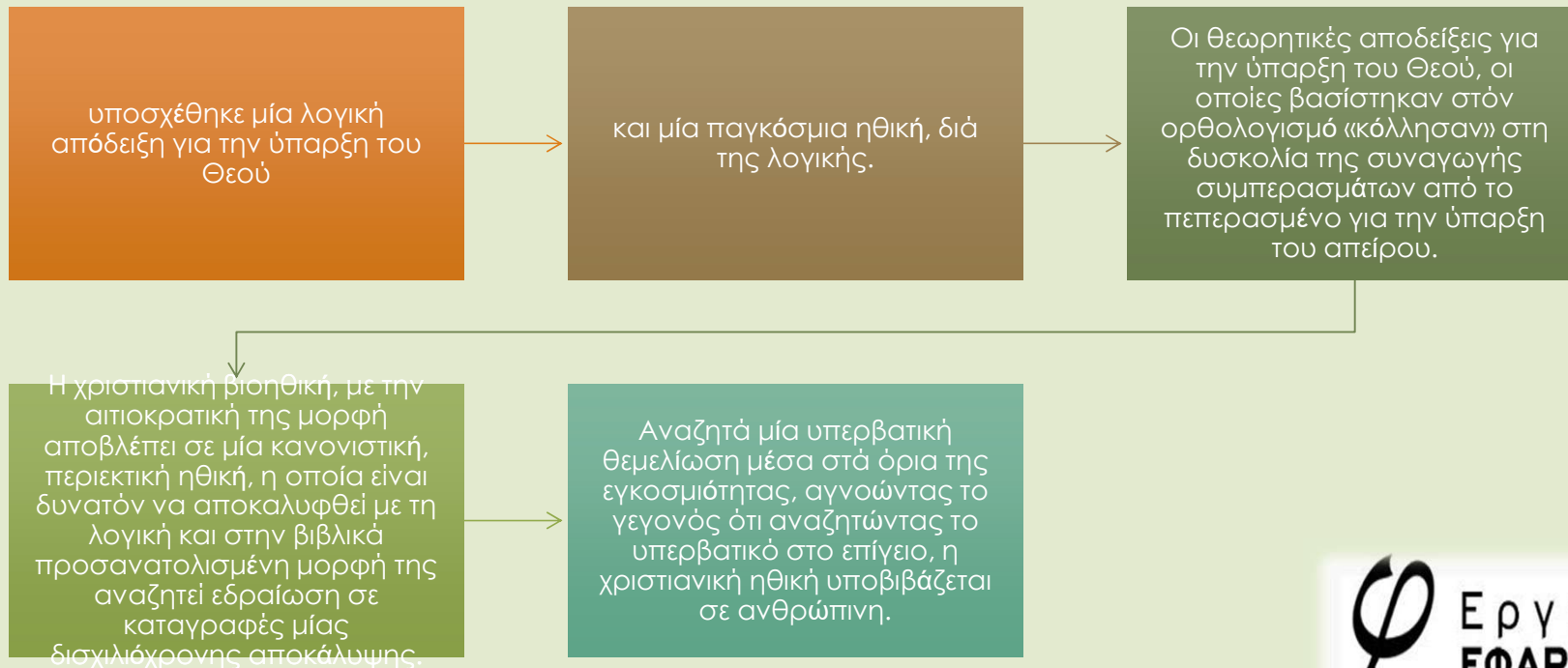
Εργαστήριο
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ
Φιλοσοφίας

Christian Ethics

Bioethics

- Αμεσα εξαρτημένη από τη γνώση του τι είναι Χριστιανισμός και ιδιαίτερα ποιος Χριστιανισμός είναι εκείνος, ο οποίος οφείλει να μας καθοδηγεί.

Η Δυτική Χριστιανοσύνη





Εργαστήριο
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ
Φιλοσοφίας

Κατάσταση χριστιανικής βιοηθικής:

- ▶ Στην περίπτωση, κατά την οποία προσανατολιστεί και βασιστεί στην κοσμική ηθική φιλοσοφία βρίσκει μεγάλη ποικιλομορφία και έναν κατατεμαχισμό σε πολλές ηθικές.
- ▶ Στην περίπτωση, κατά την οποία προσπαθήσει να εδραιώσει τους ισχυρισμούς της σε μία αποκάλυψη, η οποία προσεγγίζετε με όρους εγκοσμιότητας, δεν βρίσκει υπερβατική θεμελίωση, αλλά μία πλειάδα κοινωνικο-ιστορικών ερμηνειών της αποκάλυψης της υπερβατικότητας.

Σε κάθε περίπτωση μέσω της ανωτέρω προσέγγισης δεν βρίσκει τον Θεό, ο οποίος υπό αυτή την έννοια έχει πεθάνει για την Δυτική ηθική και βιοηθική, καθώς καθίσταται απρόσιτος, σιωπά, δεν ενεργεί, δεν ανταποκρίνεται, και δεν προσεγγίζεται.

Engelhard

► Το πλαίσιο μίας χριστιανικής βιοηθικής μπορεί να το παρέχει μόνο ο Χριστιανισμός, ο οποίος κάποτε ένωνε «εν πίστει και προσευχή τα παράλια της Μεσογείου» και σήμερα εντοπίζεται εντός της εμπειρίας της Όρθοδόξου Εκκλησίας.

► Η Όρθόδοξη Καθολική Εκκλησία αντιπροσωπεύει την Χριστιανοσύνη των δέκα πρώτων αιώνων, της οποίας οι επίσκοποι συγκεντρώνονται υπό την προεδρία του Αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως - Νέας Ρώμης και Οικουμενικού Πατριάρχου .




Με ποία κριτήρια προτιμάται ο Όρθόδοξος Χριστιανισμός;

- Από ιστορική άποψη ή επειδή η Όρθοδοξία δεν αποτελεί καθόλου παρελθόν;
- Ο Engelhardt ασπάζεται τη δεύτερη άποψη, χωρίς όμως να αποκλείει την πρώτη.
- Η παραδοσιακή Χριστιανοσύνη έχει τη δυνατότητα να παρέχει απαντήσεις στα βιοηθικά ζητήματα, μέσα από μία κοσμοθεωρία που διατυπώθηκε «πριν ο κόσμος ζαλιστεί από το φάσμα των Χριστιανισμών που γεννήθηκαν από την Μεταρρύθμιση και το Διαφωτισμό».



Εργαστήριο
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ
Φιλοσοφίας



■ Τα θεμέλια της χριστιανικής βιοηθικής δεν επιτρέπεται να είναι μόνο αγιογραφικά, δεδομένου ότι ο Χριστιανισμός θεμελιώνεται στο υπερβατικό, μακριά από κάθε επίγεια εμπειρία ή κείμενο.

■ Ο μοναδικός επαρκής όρος για την εδραίωση μίας χριστιανικής βιοηθικής είναι η νοητική εμπειρία.



Εργαστήριο
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ
Φιλοσοφίας



- Το ζήτημα της νοητικής εδραίωσης της ηθικής είναι κρίσιμο
- Μόνο εάν υπάρχει αληθινή μετοχή στην αλήθεια, μπορεί να ξεπεραστεί ο ορίζοντας της εγκοσμιότητας.
- Σε περίπτωση απουσίας της νοητικής γνώσεως, η θρησκευτική γνώση θα παραμείνει πάντοτε εγκόσμια .



Εργαστήριο
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ
Φιλοσοφίας

18 κριτήρια της Ορθόδοξης Χριστιανικής Βιοηθικής σύμφωνα με τον Καθηγητή Απόστολο Νικολαΐδη:

- ▶ (α) Η ανθρώπινη ζωή αποτελεί δώρο του Θεού προς τον άνθρωπο.
- ▶ (β) Ο άνθρωπος είναι υπεύθυνος για τις οικολογικές ισορροπίες που εξασφαλίζουν τη διατήρηση της ζωής.
- ▶ (γ) Ο άνθρωπος είναι συνδημιουργός της ανθρώπινης ζωής και όχι δημιουργός της.
- ▶ (δ) Ο άνθρωπος είναι διαχειριστής της ζωής του.
- ▶ (ε) Ο άνθρωπος αποτελεί ψυχοσωματική οντότητα.
- ▶ (στ) Η υγεία και η ασθένεια αποτελούν τρόπους διαχείρισης της ζωής.



Εργαστήριο
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ
Φιλοσοφίας

- (ζ) Η ανθρώπινη ζωή είναι μία αξία, αλλά όχι αυτοαξία.
- (η) Από τη στιγμή της σύλληψης η ανθρώπινη ζωή αποκτά ιερό χαρακτήρα.
- (θ) Η ανθρώπινη ζωή και ο θάνατος δεν εμπορευματοποιούνται.
- (ι) Η ανθρώπινη ζωή έχει αξιοπρέπεια.
- (ια) Κάθε ιατρική επέμβαση στον άνθρωπο πρέπει να γίνεται με προϋπόθεση ότι δεν παραβιάζεται η ελευθερία του.
- (ιβ) Το κάθε άτομο θεωρείται αναντικατάστατο και μοναδικής αξίας.
- (ιγ) Ο άνθρωπος δεν είναι υπεύθυνος μόνο για τη δική του ζωή, αλλά και για τη ζωή των άλλων και των επόμενων γενεών.



Εργαστήριο
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ
Φιλοσοφίας

- ▶ (ιδ) Αναφορικά με το μυστήριο της ζωής, ο άνθρωπος δεν μπορεί να συμπεριφέρεται αλαζονικά διεκδικώντας το ρόλο του Θεού.
- ▶ (ιε) Οποιαδήποτε παρέμβαση στους νόμους που διέπουν την ανθρώπινη φύση, πρέπει να συνοδεύεται από την αίσθηση ότι αποτελεί επέμβαση στη θεία δημιουργία και συνεπώς χρειάζεται αυτοσυγκράτηση, σεβασμό και ταπείνωση.
- ▶ (ιστ) Η επέμβαση της βιοτεχνολογίας σκοπεύει στη θεραπεία ασθενειών και όχι στη διόρθωση της δημιουργίας.
- ▶ (ιζ) Από την επέμβαση στη διόρθωση της δημιουργίας, δημιουργούνται πολλά προβλήματα, τα οποία σχετίζονται με την αλλοίωση του κοινωνικού σώματος και των λειτουργιών του μέσω ρατσιστικών και άλλων παρεμβάσεων και την πρόκληση συγκρούσεων και αποκλεισμών.
- ▶ (ιη) Το σημαντικό είναι ο πνευματικός θάνατος. Δεν πρέπει να δίνεται σημασία στη διατήρηση της ζωής, όσο στην αποφυγή του πνευματικού θανάτου που δηλώνει η σχέση ακοινωνησίας προς τον Θεό και το συνάνθρωπο.

Το πρόβλημα

Η Ορθόδοξη Εκκλησία σήμερα δεν έχει να επιδείξει ενιαίες θέσεις γύρω από τα φλέγοντα βιοηθικά ζητήματα.

Οι λόγοι ποικίλλουν, παραταύτα θα μπορούσαν να ταξινομηθούν σε πέντε ευρύτερες κατηγορίες:

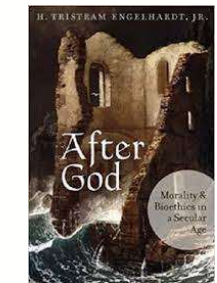
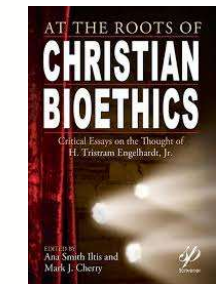
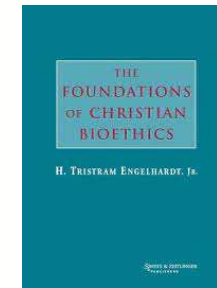
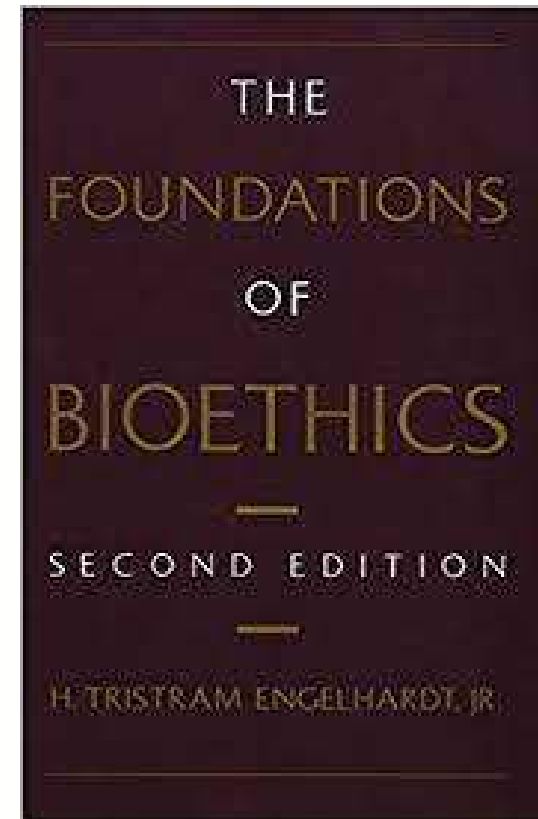
1. η ενασχόληση της Όρθοδόξου Εκκλησίας με τα βιοπροβλήματα είναι σχετικά πρόσφατη,
2. η ιατρική και τεχνολογική πρόοδος προχωράει με αλματώδεις ρυθμούς
3. δεν αντιμετωπίζουν όλες οι κατά τόπους αυτοκέφαλες Εκκλησίες τα ίδια ποιμαντικά προβλήματα
4. η Όρθόδοξη Εκκλησία είναι Μία, όμως διοικητικά χωρίζεται σε δεκαπέντε τοπικές αυτοκέφαλες Εκκλησίες
5. διάφορες ιστορικές συγκυρίες συνετέλεσαν στην απομόνωση ορισμένων Όρθοδόξων Εκκλησιών, γεγονός το οποίο είχε ως αποτέλεσμα να εκλείψει η αμοιβαία επικοινωνία και συνεργασία, καθώς μεγάλος όγκος των ορθοδόξων πιστων βρέθηκε πίσω από το Σιδηρούν Παραπέτασμα και αποκόπηκε από τη μητέρα Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως.

Engelhardt, Jr. (1941 – 2018)

► μέχρι στιγμής την πιο συστηματική προσπάθεια για μία πλήρη αναθεώρηση της βιοηθικής με βάση την ορθόδοξη χριστιανική θεολογία παρουσιάζει με σαφήνεια την κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει η Ήθική και η Βιοηθική στην «μετά Θεόν» εποχή.

Το έργο του:

► α. στην πρό- και β. στη μετά- μεταστροφής του περίοδο.

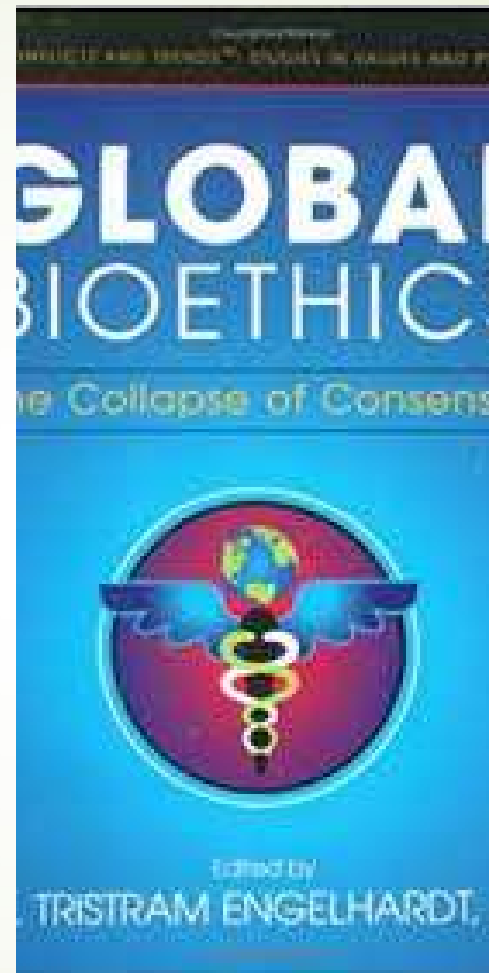


- Από ορισμένους προκρίνεται η πρώιμη περίοδος ως πιο σημαντική
- Οι μετέπειτα θέσεις του είναι δύσκολο να προσληφθούν από κάποιον που δεν ασπάζεται συνειδητά τον Όρθοδοξο χριστιανισμό.

Παγκόσμια Ηθική: Η κατάρρευση της συναίνεσης

εξετάζεται η δυνατότητα μίας παγκόσμιας ηθικής και πραγματοποιείται έντονη κριτική στην «Οικουμενική Διακήρυξη για τη Βιοηθική και τα ανθρώπινα δικαιώματα».

- Μ. Δραγώνα Μονάχου χαρακτηρίζει τον τόμο προκλητικό, σημειώνοντας ότι η εγκόσμια κοσμική ηθική που υποτιμάται από τον Engelhardt είναι αναπόφευκτη σε διεθνή συλλογικά επίσημα κείμενα και η κριτική που αυτός ασκεί θα μπορούσε να γίνει κατανοητή μόνο υπό το πρίσμα της οπτικής του Όρθοδοξης χριστιανικής οπτικής.



ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΑ

**Ο ΕΝΕΡΓΑ ΘΡΗΣΚΕΥΟΜΕΝΟΣ
ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΟΣ ΠΙΣΤΟΣ
ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΟ-ΗΘΙΚΗΣ**



ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΚΠΑ



Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

- Χώρα με μέχρι πρότινος αριθμητικά απόλυτη Θρησκευτική Ομοιογένεια Χριστιανικού Πληθυσμού
- Χώρα υποδοχής και ενσωμάτωσης νέων πολιτών με κυρίως Ισλαμικό Θρησκευτικό Υπόβαθρο

ΚΟΙΝΟΙ ΤΟΠΟΙ

**Η ΑΠΟΛΥΤΗ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΟΜΕΡΕΙΑ
ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΥΠΗΡΞΕ ΠΑΝΤΑ ΠΙΟ ΠΟΛΥ
ΠΡΟΪΟΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΠΑΡΑ ΦΥΣΙΚΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ**

**ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΟΙ ΔΥΟ ΑΥΤΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΕΧΟΥΝ ΣΥΝΥΠΑΡΞΕΙ
ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΙΚΑ – ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑ ΤΩΝ
ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ**

**ΟΙ ΔΥΟ ΑΥΤΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ Ο ΙΟΥΔΑΪΣΜΟΣ
ΜΟΙΡΑΖΟΝΤΑΙ ΚΟΙΝΕΣ ΑΒΡΑΑΜΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ**

**ΒΑΣΙΚΟ ΣΗΜΕΙΟ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΕΙΝΑΙ Η ΑΠΟΔΟΧΗ
ΕΝΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ ΘΕΟΥ**

**ΚΟΙΝΑ ΑΠΟΔΕΚΤΗ ΑΡΧΗ ΟΤΙ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΩΣ ΟΛΟΤΗΤΑ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΜΕ ΨΥΧΙΚΑ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ
ΣΕ ΑΡΜΟΝΙΑ**

**ΚΑΤΑ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΕΝΔΙΑΘΕΤΑ ΠΙΣΤΕΥΕΙ,
ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΥΕΙ ΜΕ ΑΡΜΟΝΙΚΕΣ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ ΒΙΟΤΗΣ,
ΤΗ ΛΕΓΟΜΕΝΗ ΗΘΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ**

ΟΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ / ΑΡΧΕΣ

**ΕΝΩ Η ΙΔΙΑ ΠΙΣΤΗ ΕΙΝΑΙ ΕΚΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΕΧΕΙ ΘΕΤΙΚΟ ΠΡΟΣΗΜΟ,
ΣΤΗ ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΑ ΟΠΟΙΑ
ΚΑΝΕΙΣ ΒΑΘΜΙΑΙΑ Ή ΑΠΟΛΥΤΑ ΑΠΟΚΛΙΝΕΙ ΑΠΟ ΤΑ ΑΠΟΔΕΚΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ
ΔΙΑΤΥΠΩΘΗΚΑΝ ΑΡΧΕΣ, ΚΑΝΟΝΕΣ, ΝΟΜΟΙ**

**ΟΙ ΝΟΜΟΙ, ΕΦΟΣΟΝ ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΙΔΕΕΣ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΕΟΥΝ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΛΥΤΗ ΑΛΗΘΕΙΑ,
ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΛΥΤΑ ΣΕΒΑΣΤΟΙ**

ΕΧΕΙ ΣΗΜΑΣΙΑ Ο ΒΑΘΜΟΣ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗΣ Ή ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ

ΣΥΝΗΘΗΣ “ΔΥΤΙΚΟΣ” ΤΡΟΠΟΣ ΣΚΕΨΗΣ

- Σχετικότητα της αξίας των ηθικών υπαγορεύσεων της πίστης
- Υπόθεση Προσωπική η Επιλογή για προσωρινή αγνόηση, είτε και μια επιλεκτική απόρριψή τους

ΣΥΓΚΛΙΝΟΥΣΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ

Το καθήκον του θεραπευτή είναι:

- Η Προαγωγή της υγείας
- Η Θεραπεία της νόσου
- Οι Πρωτοβουλίες για το καλό του ασθενούς

Ποιο είναι όμως αυτό το καλό;

ΣΥΓΚΛΙΝΟΥΣΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΑ ΠΙΣΤΩΝ

Η ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΗΘΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ
ΕΙΝΑΙ ΥΠΑΡΞΙΑΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

ΤΥΧΟΝ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΤΟΥΣ ΓΕΝΝΑ ΑΜΕΣΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ

ΙΕΡΑΡΧΟΥΝ ΤΙΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΗΘΙΚΕΣ ΕΠΙΤΑΓΕΣ
ΩΣ ΑΝΩΤΕΡΕΣ

ΟΙΟΥΔΗΠΟΤΕ ΚΡΑΤΙΚΟΥ Ή ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΓΚΛΙΣΕΙΣ

1.A Ο (πάσχων) Άνθρωπος δεν αντιμετωπίζεται ως φέρων μόνο Βιολογική Απόκλιση
αλλ' επίσης ως Άτομο με μοναδική Ιδιοσυγκρασία, Προσωπικότητα και Ξεχωριστή Αξία

1.B Κάθε Άνθρωπος έχει αναφαίρετα Θεοειδή Χαρακτηριστικά,
η Ζωή του είναι Δώρο Θεού και αυτό τον καθιστά μοναδικό

2.A Η Ιατρική Βιοηθική βασίζεται στην κοινά αποδεκτή σύγχρονη Λογική
και την Ιατρική Εμπειρική Πραγματικότητα

2.B Η Θρησκευτική Βιοηθική εδράζεται σε διαχρονικές Αλήθειες που βρίσκονται
ή Εμπνέονται από τα Ιερά Βιβλία, τις Κανονιστικές Συλλογές
και τις καταγεγραμμένες Ιερές Παραδοσεις

ΜΙΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΩΝ 4 ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΒΙΟΘΗΚΗΣ ΜΕ ΤΗ ΜΑΤΙΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΝ

1. Η ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ

1. Εφόσον ο ασθενής κατανοεί και είναι σε θέση να αποφασίσει, πληροφορείται σχετικά και εξασφαλίζεται η Συναίνεσή του. Η τελική επιλογή είναι δική του.

1. Εφόσον η Ζωή είναι Δώρο Θεού, δεν ανήκει στον ασθενή. Οφείλει να κατανοήσει και να πληροφορηθεί για τη σύμφωνη με τους Πνευματικούς Νόμους επιλογή, καθώς αυτός έχει Ευθύνη Διαχείρισης της Ζωής του.

Η έννοια της Απόλυτης Αυτονομίας δεν είναι αποδεκτή.

Άρα η Ατομικότητα είναι θεμιτό να επηρεάζεται από τη Συλλογικότητα των προσώπων που σχετίζεται ο Ασθενής και των Θρησκευτικών Ηγετών, εφόσον τον παροτρύνουν σε απόφαση ηθικά αποδεκτή.

ΜΙΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΩΝ 4 ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΒΙΟΘΗΚΗΣ ΜΕ ΤΗ ΜΑΤΙΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΝ

2. Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΩΦΕΛΟΥΣ/ΕΥΕΡΓΕΣΙΑΣ

2. Μεταξύ των υποχρεώσεων του θεραπευτή είναι και η διερεύνηση των προοπτικών, με ή χωρίς θεραπεία, για επιστροφή στη φυσιολογική ζωή καθώς και η πιθανότητα επιτυχίας της θεραπείας, ποιές οργανικές, ψυχολογικές και κοινωνικές επιπτώσεις είναι πιθανό να επιφέρει στον ασθενή

2. Η έννοια των Δράσεων με σκοπό την Ευεργεσία και την Ανακούφιση των ασθενών καλλιεργείται έντονα και στις δυο θρησκευτικές παραδόσεις και κατέχει ιδιαίτερη αξία.

Ανεξαρτήτως των συνεπειών/επιπτώσεων της θεραπείας στον ασθενή, εφόσον κρίνεται ως η προσφορότερη επιλογή, θα πρέπει να παρέχεται.

Η μη πλήρης ή και επώδυνη επανάκαμψή του δεν είναι ηθικά αποδοκιμαστέα αλλά αξιολογείται παιδαγωγικά θετικά ως συμβάλλουσα στην πνευματική του ωφέλεια και ολοκλήρωση.

Η πιθανότητα όμως να συνδυαστεί με επιλογές που ερμηνεύουν ως Ευεργεσία την Ευθανασία αντιμετωπίζεται ιδιαίτερα επικριτικά καθώς αξιολογείται ως επιλογή που υπερβαίνει τα Ατομικά Δικαιώματα και αντιβαίνει στην έννοια της δυνατότητας Ελεύθερης Διαχείρισης της Ζωής.

ΜΙΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΩΝ 4 ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΒΙΟΘΗΚΗΣ ΜΕ ΤΗ ΜΑΤΙΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΝ

3. ΑΠΟΦΥΓΗ/ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΒΛΑΒΗΣ/ΠΟΝΟΥ

3. Καθήκον η εκτίμηση διαχείρισης της θεραπείας να συνεκτιμά παραμέτρους όπως εάν η παρούσα ή μελλοντική κατάσταση του ασθενούς θα είναι τέτοια ώστε η συνέχιση της ζωής να θεωρηθεί ανεπιθύμητη,
Εάν μπορεί να καταρτιστεί σχέδιο ή σκεπτικό για ενδεχόμενη διακοπή της θεραπείας,
Υπάρχει σχεδιασμός για ανακούφιση και παρηγορητική αγωγή

3. Η ανάληψη δραστικών μέτρων με σκοπό την αποτροπή Βλάβης των ασθενών καλλιεργείται επίσης έντονα και στις δυο θρησκευτικές παραδόσεις και κατέχει ιδιαίτερη αξία.

Αυτός καθαυτός ο Πόνος δεν αξιολογείται απόλυτα αρνητικά. Ωστόσο εάν μια Θεραπευτική Επιλογή δύναται να επιφέρει τόσο Βλάβη, όσο και Ωφέλεια ιεραρχικά προτιμάται πάντα η αποφυγή Βλάβης.

Η πιθανότητα όμως να συνδυαστεί με επιλογές που ερμηνεύουν ως Αποφυγή Βλάβης/Πόνου τον έλεγχο της Γονιμότητας, τη μη διατήρηση "πλεονάσματος" Γονιμοποιημένων Ωαρίων και την Έκτρωση αντιμετωπίζεται ιδιαίτερα επικριτικά καθώς θεωρούνται επιλογές που υπερβαίνουν τα Ατομικά Δικαιώματα και αντιβαίνουν στην έννοια της δυνατότητας Ελεύθερης Διαχείρισης της Ζωής.

Αντίθετα, π.χ. η κατανάλωση τροφής που αντενδείκνυται θρησκευτικά για αποφυγή Βλάβης, είναι θεμιτή

ΜΙΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΩΝ 4 ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΒΙΟΘΗΚΗΣ ΜΕ ΤΗ ΜΑΤΙΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΝ

4. Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ/ΙΣΟΝΟΜΙΑΣ

4. Η θεραπευτική Ωφέλεια θα πρέπει να κατανέμεται Δίκαια προς όλους τους ασθενείς. Οι ίδιες ανάγκες να αντιμετωπίζονται ισότιμα. Οφείλεται η συνεκτίμηση της Δίκαιης κατανομής σπάνιων πόρων (διανεμητική δικαιοσύνη), του σεβασμού των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (δικαιοσύνη που βασίζεται στα δικαιώματα) και του σεβασμού για Ηθικά Αποδεκτούς Νόμους (νομική δικαιοσύνη)

4. Η εκζήτηση της Δικαιοσύνης για όλους είναι κοινός τόπος στις δυο θρησκευτικές παραδόσεις. Οφείλει ο πιστός να την επιδιώκει όχι μόνο για τον εαυτό του, αλλά για όλη την κοινωνία ακόμη και για πτυχές της που τυχόν δεν υπαγορεύονται ρητά από τη νομοθεσία.

Αποκτά ιδιαίτερη Ηθική Αξία όταν αποδίδεται δικαιοσύνη σε άτομα που μας μισούν ή για τα οποία έχουμε απέχθεια.

Ηθικός προβληματισμός εγείρεται στην πτυχή της απόδοσης Διανεμητικής Δικαιοσύνης καθώς η προστασία της ανθρώπινης Ζωής υπερβαίνει αυτήν του συνεκτιμώμενου Κόστους, που σε κεφαλαιοκρατικές κοινωνίες ίσως να φαντάζει από αδιανόητο έως παράφορα άδικο στη λογική των κονδυλίων.

ΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΟΜΕΝΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΛΟΑΤΚΙ ΤΡΟΠΟΥ ΖΩΗΣ ΩΣ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ (CASE STUDY)



Αγάπη του Πλησίον και Παρωπίδες

Ενώ η φιλοσοφία του Χριστιανισμού και του Ισλάμ
δεν είναι εξ ορισμού εχθρική και αδιάλλακτη

Ας αναλογιστούμε τις διακρίσεις σε πολλά επίπεδα που υφίστανται τα μέλη
που εκφράζονται μέσα από τη ΛΟΑΤΚΙ Ιδεολογία
για τις επιλογές επίκτητου σεξουαλικού αυτοπροσδιορισμού τους.

Ακραίες Αντιδράσεις σε Ηθικές „Παρεκκλίσεις“

Να θυμηθούμε και τα θύματα που κατακρημνίζονταν
από στρατιώτες του Ισλαμικού Κράτους από οροφές κτηρίων
ως τιμωρία για τις ομοφυλοφιλικές τους προτιμήσεις.

Προσεγγίζοντας την ιδιαιτερότητα

Τα δικαιώματα της LGBTQ κοινότητας κατά κανόνα δεν είναι αποδεκτά στην ακραιφνή παραδοσιακή νομική/ηθική Ισλαμο-Χριστιανική σκέψη.

Παράλληλα, οποιαδήποτε μομφή κατά του εκπεφρασμένου αυτού πλαισίου, δεν βοηθεί περισσότερο το μέλος αυτής της θρησκευτικής κοινότητας, αλλά μάλλον του φορτώνει επιπλέον ενοχές και αρνητισμό.

ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ

Η ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΑΔΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Από τη μια μεριά το επιτακτικό αίτημα για εξάλειψη
κάθε είδους διάκρισης έναντι των σεξουαλικά
αυτοπροσδιοριζόμενων προσώπων είναι κεκτημένο
που ως ιδεολογία βρήκε χώρο έκφρασης
στην καθ' ημάς Δύση

Από την άλλη γεωγραφικό γνώρισμα
των νέων μουσουλμανικών πληθυσμών
που εγκαθίστανται στον ελλαδικό χώρο
είναι η προέλευσή τους
από μεσανατολικές και ανατολικές κοινωνίες.

Πώς κάνουμε μια καλή αρχή...

Μιλώντας με ειλικρίνεια εξηγούμε πως η ευρωπαϊκή ή η ελληνική είναι πλέον μια διαφορετική κοινωνία και πως δεν (ανά)γνωρίζουμε πολλά από όσα ίσχυαν κατά το παρελθόν ή ισχύουν στην χώρα καταγωγής του.

Εκφράζουμε σεβασμό και καλή διάθεση απέναντι στις παραδόσεις και τον τρόπο σκέψης του.

Εφόσον γνωρίζουμε, αναφέρουμε ως παράδειγμα ότι μας είναι γνωστές οι δεσμεύσεις έναντι του θρησκευτικού ηθικού κώδικα που ασπάζεται

Δεν κρίνουμε

Παρουσιάζουμε αντίστοιχες περιπτώσεις ατόμων ή συλλόγων με κοινό ηθικοθρησκευτικό υπόβαθρο στη Δύση και πώς εκφράστηκαν

Προτείνουμε τη θεραπεία εξηγώντας πως η πρόθεση του θεραπευτή δεν είναι άλλη από το να υπηρετήσει το δώρο της Ζωής με τα καλύτερα μέσα και τις θεραπευτικές λύσεις που διαθέτει χωρίς αυτές να έχουν την πρόθεση υποτίμησης ή προσβολής οιαδήποτε θρησκευτικού κώδικα αξιών